

בעל שנשתמד

ודגה כנדון שלפנינו יש בנושא אחד קנין מיוחד מלכד
 כל אלו הקנינים שכתבנו, והוא כאשר יהיה האופן
 שהצעל הקורר ומורה, כדי להשנות ממשמע לפסק הרבנים,
 בנוגע לחובותיו עם זוגתו, ילך לו אל עם אחר, אשר לא
 ידע מתמול שלקום, או אם יהיה הכדון צגר שחזר לקורו,
 והלך לו למקומו ולארצו, והוא דכזר ידוע מחלוקת הפוס'
 אם מומר זקק לחליה אם לא, כעצוהר צפוס. ראשונים
 ואחרונים. גם ידוע קצרת רב יהודאי גאון, הציד המרדכי
 ציצמות פרק החולץ אות כ'ט וה'ה פ"א מה' יצום ה'ו,
 שאם הצעל מומר ויטעה חמתו צאונס ומה צהמרתו צלא
 צנים אינה זקוקה ליצם, דהאי צלא אחיו הוא ואינה לריכה
 גם כן חליה עיין פס. ואף דזה דוקא הוא לענין חליה,
 ומטעם דלא קרינן ציה אחיו, מה שאין כן לענין גט,
 מכל מקום למדנו דקדושי מי שנשתמד הם קדושין גרועין
 עיין תשו' דשייכי לה' אישות ס'כט, ומרדכי פרק אע"פ
 אות קע"ו ות"הד סי' ר"ג וראם ה"א סי' ז' ומהרד"ך צ"ט
 חדר ד' ד'עה ע"ג ומעיל לדקה ק'ק ס'צ, וצהרדצ"ז יטכות
 סי' ל"א, וז"ל הרב מהר"י קלצי סי' יוד צדף ל"ו ע"ג מכיון
 שנשתמד אחרעו הקדושין, ואין להחזיר עליה לדונה כאשה
 ישראל וכו', ודון מינה לגצי אשת המשומד עלמו אי לאו
 האי טעמא דלאו צדידה לחוד תליא מלתא, היה הדין נוהן
 שתיפוק מצעלה שנשתמד מרלונו צלא גט וכו', ואין ספק חללי
 דלענין עונשים לפי"ד הני רצוואתא דאינה נידונת כא"א גמורה
 וצפרטו כיוולא צנ"ד דהוי גר שחזר לקורו, דאגלאי מלתא
 למפרע דלא היה לצו שלם עם ה', והי"ל צקדו' טעות וכו'
 ואין להחמיר עליו משום מומר ערוה וכו' מן הראוי היה

לומר דגזי צעל נמי ליכא לומר דלדעתא דהכי קדשה
 אף אם יוצר דהו, דכיון שהוא אומר בצעית הקדושין כדת
 משה וישראל הו"ל כאילו קדשה ע"מ שיצמוד צדמ'וי; עכשיו
 שנשחמד וילא תכלל דמ'וי הופקעו הקדושין לנפרע ואין
 להלריכה גט מן הדין לא משום חומרא בעלמא וכו' ע"ש.

הנדך רואה קורא חציב, כמה יש להקל בצעל שנשחמד
 או צגר שחזר לקירו, עד שהיה מקום לומר
 דאף בלא התנאי לא היה לריכה לגט, וכ"ש כשהיה תנאי
 ציניהם כמ"ש, איצרא דהרצנים הרח"ס ומהר"י קלזי ז"ל
 השריזו על הנדה, וכיעוין לה' פ"א מהל' יצום צסם הרשצ"א,
 וצטור קי' זק"ן וע' ומס'ל פ"ו מה' זכיה ומהנה ה"א צד'ת,
 אך הפוקק וכו' ולהצני אצרהם קי' כ' צד'מח ומ'ט וע'
 מולל מאש קי' ל"א דק"ל דלדרכא תנאי צפי' גריעא צזה,
 מאנן קהדי וע' תה"ד קי' רל"ז שכתב צסם אחד מהגדולים
 די"ל צין המרת דה להכעיס וצין המרת דה מחמת שטות
 או מחמת פתוי, באופן שאין לקמוד על קצרה מהר"י קלזי
 הלזו לצד עכ"ז קניף מיהא הוי להקל באופ"ז מהמרת דה
 בצרוף כל הקניפים האמורים.

ה

על ידי שבועה

עוד יש לנו קניף אחר לכ"ש ולוה מה שצכלל הקנהנו,
 הוא להסצינע להחתן והכלה צענת עשית
 התנאי, צעת הקדו' שלא יצטלו אלו התנאים לעולם, ושכל
 עניני אישות שיהיה ציניהם מעתה ועד עולם יהיו דוקא
 ע"פי אלו התנאים שהתנו, צעת הקדושין, וצזה ירוח לנו
 מכל הפקפוקים, וכמ"ס רעה"א ז"ל קי' ל"ג והצ"ד הפ"ה
 קי' זק"ן סק"ט וז"ל שישצנע עד"ר שלא יקדשנה אח"כ, ולא

יצטל לעולם התנאים הללו דע"י זה ליכא חששא על שאר הצעילות, דאף שיצטל התנאי כיון שנשבע עד"י, יש לומר דאי מציד לא נהני, ואף להפוס' דצצוועה שצודה האקור מלבו אמריקן אי מציד נהני, מ"מ ל"ש לומר דמקמא צועל לשם קדושין, כדי שלא יהיה צעילתו צע"ז, דיל אדרצה חזקה שלא יעצור על שצועהו, ולא צעל לשם קדושין ע"ש, וכ"כ הנוציק ז"ל קו"קי כ"ו וצציצה ליון קס וע" ציה שלמה קי קמ"ז שכתב וז"ל דעו ציפרס גם כן צצוועה שלא יצעול אשה זו לשם קדושין חדשים וכו", אלל שצהשוצה צני אהוצה החמיר ג"כ שהאשה צשעת קדושין תתנה ג"כ התנאי ותשבע ע"ז ג"כ שלא תצעול ושלל תמחול התנאי התיא לעולם וכו", והדין עמו וצ"ץ קי" ע"א האריך לדחות דצרי הצ"א שאין לריך להצביע אה האשה רק אה הצעל, ואין דצרו מוכרחים ויש לעשות כדצרי הצ"א וכו" ועס היות שחס כן לא היה לריך להתנות עוד צעת החופה והיחוד הראוי לציה ולקמוך על השצוועה צשעת התנאי צשעת הקדושין, אע"פי כן כיון שכתב הנו"צי והצ"א להתנות גם צשעת החופה והיחוד קודם הציה צפ"ע, אין לשנות עכ"ל.

נמצינו למדים דהשצוועה שאנו מצציעים לחתן ולכלה, מועלת הרצה, ואין לורך להתנות עוד צשעת החופה ויחוד, ואף שכתב הצ"ס הנו" דכיון שכתבו הנו"צי והצ"א להתנות גם צשעת החופה והיחוד, אין לשנות, עכ"ז אכן צדיקן כצר הוכחנו צראיות גמורות, דצמקוס עגון, וכנדון שלפנינו שאי אפשר להתנות גם צשעת ציה, יש לנו לקמוך ע"ד כל הפוסקים, ועל העעמיס שכתצנו, דדי צתנאים שיעשו צשעת הסצלונות והקדושין, והרוחנו צזה דע"י המללה זו דשצוועה מן הדין אל להתנות גם צשעת חופה ויחוד וכמ"ס הצ"ס הנו".

המורם מן האמור, דע'פי וזה שצרכנו והוכחנו צראיות וטעמים מהקצלים א הלצ, לפי דעת רוצח דרוצח דרצוהא, אין שום חשש צנדון שלפנינו לומר שמה' חצת ציאה יצוטלו התנאים שההנו צשעת הקצלוכות והקדו', אלא ההנאים הלכו הם שרירין וקימין, אף אם לא חזרו ופרשום צשעת ציאה, או צשעת יחוד הראוי לציאה, ואם לא יתקיימו כלם, למפרע הקדושין אינם קדושין והאשה ההיא הרי היא פנויה גמורה, ומוותרת לכל אדם ולא תשאר עגונה כל ימי חייה, ונללנו עפ'י הטעמים הנזכרים, מהטעם האמור אחולי אחליה לתנאיה, דנקטו רוב הפוקקים לעיקר וכמודובר.

חשש קדושי ביאה

עתה חל עלינו חוצת צאור לפרנס גם הטעם הז' שאמרו צש'ס דלריכה גט משום דאין אדם עבצ'ז ובעל לשם קדושין, והוא כי יש מקום לומר דאף בהניח שכל וזה שכתבנו וצארכו, צלדק כל אמרי פיכו, שצכ'של אין לנו לחוש דילמא אחולי אחליה לתנאיה, והקדושין הראשונים קיימים, אלא אמריכו דכיון שלא נהקים התנאי, מנילא נחצטלו הקדושין הראשונים, עכ'ז האשה ההיא היא מקודשת גמורה שקדשה מחדש צקדושי ציאה צלא שום תנאי וא'כ נללנו מהפחד ונפלנו אל הפחת.

לזאת נשיב ונאמר, כי הנה מלכד שעל פי וזה שהקדמונו יש ויש סניפים מועילים שלא לחוש לשמא בעל לשם קדושין, וכאשר נצאר זאת, ועוד יש לנו טעמי תרילי, דצנדון שלפנינו לא יתכן טענה זו דבעל לשם קדושין, והם:

עבשיו לא יש בעילה לשם קדושין

זה יצא ראשונה שכבר ידוע מ"ג הרמז'ס הצ"ד הת'הד
 קי' ר'עו שהדבר רחוק מן הדעת
 שיצטוו אדם לשם קדושין, וכנהג הוא ז'ל ועתה בדורותינו
 אינו מלוי כלל ע"ש וכ"כ הרא"ש ז"ל והצ"ד הזה"ק זק"ס
 כ"ח. דצ"הז. אין מקדשין צביחה ע"ש וכ"כ ציבנות קי'
 זק"ן וז'ל פוק חזי צבוק של זוכה דאיכא כונה עוצרי
 עברה, ואפי' צעריות חמורות ואין חששין לצעז ע"ש, וע'
 גמריצ"ל ח"ג קו"ס מה שכתב דלא אמרינן אין אדם עושה
 צעז, אלא צאדם כשר או ת"ח ע"ש, ובהשו' מר"ן ד"ע
 ע"א ובהרדצ"ן ח"א קי' ת"ע וצ"נו ח"א ק'לו וצצ"ח ק'א
 וצצ"הו קי' כ"ו וצצ"ע"ר ח"צ ק'טז וצצ"הו מ"ל ה"ד צאורד,
 וכ"ס בדורנו זה דאיך אחד אפינו צאנף לא מלאנו כי הן
 צעון רוצם ככלם אינם נוהרים צצ"ז, ואין להם חזקה
 בשרות וה' הטוב יכפר. ובכן כיון שנפלה הקצה, החזקה
 דאין אדם עצז, אזדא לה המקוצצ שצעל לשם קדו" ואין
 מקום ח"כ לחשקה זו. וע"פי האמור מלאנו עוד קניף עהור
 לדעת הפוסק, דמה שהלריכוה גט צצ"ק הוא מנעם דאחולי
 אחליה לתנאיה, והוא דלפי המהצאר מוקוגית הש"ס, גם
 חששא זו דשנא אחולי אחליה צנויה על חזקה דאין אדם
 עצז, ולכן חותר לצטל הנאו כדי סלא לצעול צעילת זנות.
 ומעתה צדור הזה שאין אדם נוהר סלא לצעול צעז וכמו"ס
 הרצנים שזכרנו, ח"כ ממילא אזדא לו חששא דילמא אחולי
 אחליה לתנאיה, דהצעל הזה לא חלי ולא מרגיש איך הוא

עושה צעילהו ואין כונתו רק להקציב את עלמנו והו לא,
ומה איכפת לו אם יהקים התנאים או לא? וזה נראה
צדור לפע'ד.

י

צריך שיראו עדי ביאה לשם קדושיין

זאת שנית דלפי סברה זו דאמרינן דבעל לשם קדוש'
לריך עכ"פ שיהיו עדי ביאה או לפחות עדי
יחוד הראוי לביאה שבעל לשם קדושין, וכמו"ס הרא"ש ז"ל
פרק הנודיר דהא דאמרינן דבעל לשם קדו' היינו דדאיכא
עדי יחוד, דאמרינן הן הן עדי יחוד הן הן עדי ביאה, וע"ד
זה פירש הקרצן נחט ז"ל שם אות כ"ג הא דאמר אביי לא
הימנא אחולי אחליה להנחיה, ולא צעינן עדי יחוד, אלא
טעמא דרצ דאין אדם עצצ'ז ולריך עדי יחוד עכ"ד, וזה
מבואר מעלמנו דדוקא להטעם דאמרינן אחולי אחליה לתנחיה
הוא דלא צעינן עדי יחוד וכמו"ס ה"ה ז"ל פ"ז מה"א ה"בג
ע"ד הרמב"ם ז"ל, שנקט טעם זה לעיקר, ולאור רצון דטעמא
דכיון שהקדו' כבר היו צפני עדים, בצטול התנאי הן חלים
ומיילא, ולא צעינן עדים ע"ס, אצל לטעמא דבעל לשם קדו'
א"כ הקדושין הא' שהיו צפ"ע נחצטלו, ועכשיו שמוקדש אותה
מחדש צביאה לריך ודאי שיהיו עדי ביאה או לפחות ע"י
הראוי לביאה שבעל לשם קדושין וכמו שמוצא כ"ז בדברי
הצ"ס ק"י ט"ל סק'ז ונתשו" מהרד"ך ס'כב ד"לז ע"א וכ"כ
ג"כ צק' אביעזר שצקו'ס תפארת ישראל צקדר נשים, וז"ל
הקשה ר"צ להמ"מ פ"א מה"א וכו', א"כ בתנאי הכ"ז ניחוס
שנא צקום ביאה יפיקה שתתלה להתקדש לו סניח צלא
קום תנאי, כדי להלל מאסור דרצנן וכ"ל דנתי דעדי יחוד

בעדי ציאה וכו', עכ"פ כיון שהתנה צפי"י הרי אין העדים
 יודעים שחזר ונתנאי קנאל וכו' ע"ש, ואף שדברי הר' הלכו
 צאו בקלור, כונתו מצוהרה כו"ש, וא"כ אכן צדיקן דע"ז
 אנו דנין, דחוששין אהנחו להלריכה גט שאל צעל לשם קדו"
 לריך זהכרח שיהיו עדי ציאה או לפחות עדי יחוד שצועל
 לשם קדושי'ן, ואיפה הם צנ"של העדים שראו שנתיהד עונה
 כדי לצעול לשם קדושי'ן? ואע"ג צנ"של כ"ע ידעי דצעל,
 שהרי נשאת לו והוליכה לציהו ולחדרו, וצאנו לזה לכצרת
 הרח"ה שהציא הריצ"ש סי' קל"ג והפ"ו ח"א סי' ק"א והצ"ש
 סי' ל"א סק"כ צ דק"ל דכיון שנתיהדת עמו לעין השמש כ"ע
 עדים נינהו, ולא צעינן עדי יחוד, הנה מלצד שקצרת הרח"ה
 הלזו היא קצרת יחידאה ודחוייה מכל הפוסקים, כמו שיעוין
 צפ"ו שם זאת ועוד צנ"ש שלפנינו לא שייך דין זה, דהרח"ה
 מירי כשהוא צאופן שאחר שכו"ע לו שלא היה הקדו" שזה
 פרוטה, דר עונה כדרך איש עם אשה, וזה הוא דקוצר
 הרח"ה דלא צעינן עדי יחוד, צאנן קהדי, אצל צנ"של שלא
 נודע לו ולא היה אפשר לידע שלא נתקיים התנאי שצקדו"
 הרחשונים, ואין הרגלים לומר דאנן קהדי שצועל עכשיו
 לשם קדו", אם לא יהיו עדי יחוד צצרו שידעו שצועל לשם
 קדושי'ן? וכן אם יצא הצעל צעלמו ויעטון עינה זו צצרו"
 שצועל לשם קדושי'ן, והיא או מכחישתו או מודה לו, ועד
 אין זה שראו שנתיהד עונה לצעול לשם קדושי'ן האם נטיה
 אין לחלומותיו ולנכליו? וכ"ש וק"ו שאין לנו לחוש ומצרתנו
 החקשה הרחוקה הזאת לומר אולי קדש צציאה, כיון שלא
 היו עדים צצור, וע' נו"צי מ"ת א"ה סי' כ"צ.

הרי שלך לפניך שתי ראיות ומפיקות לצאר שאין
 צנ"ש שלנו מקום לחוש ולומר שצועל
 לשם קדושי'ן מלצד הסניפים שזכרנו למעלה, שאין מקום

לונג צזה דאין אדם צצצ'ז, כיון שאינו ודאי שיהיו צעילותיו צע'ז, וכנ"ס נהרד"ך ז"ל, וגם ע"פ מה שהצבענו לשיניהם ש"ח צב"ה שלא יצטלו התנאי ושלא יהיה ציניהם שום סרך אישות רק ע"פ התנאים ששבו צעה הקדושין, וצכן לנאי כיחוס לה?

ומה גם צנדון שלפנינו, שכל הנשים ואצותיהן ואמותיהן וכל קרוציהן, קינוו וקצלו עליהן צרעה נפשו. וצחפן לצן, הקנתנו זאת שלא תכנסנה צצריה הנשו' עם שום איש שצעולם כ"א ע"י קשר אלו התנאים, וכ"ז לצווצתן ולתועלתן, כדי שלא תנקשנה צאיזה זמן צכצלי העגון, והאשה הזאת ג"כ נכנסה צצריה הנשואין עם האיש הזה ע"פי אלו התנאים, ועתה היאומן כי יסופר כי צרגע אחד העקור אה הכל ותקתור כל הצנין הזה מומקד ועד הטפחות, ותתלח להתקדש לו צציהה וצצלי שום תנאי? דצר זה אין הדעת קוצלתו והר"ז דומה למ"ש החת"ס עם צקו"ס כ"ח וז"ל אי ק"ד שהאשה הזאת וכו' מי פתי יקור הנה, כמה טרחות טרחו להוליא ממונו גט פעם אחת כדי שלא תשאר עגונה, כי ילך ולא יסוצ עוד, ואיך אחר שהותרה תחזור ותתקדש לו. זהו דצר שאין הדעת קוצלתו ע"ס, והו מומס כנדון שלפנינו.

ובכן העולה מן המקובץ דע"פ כל האמור ומפורס מאלכו ידינו ורגלינו צציהמוד, והחיוצ מוטל עלינו לתקן תקנה זו צשופי, זו תקנה עגונות לעת מלוא, שהנשואין שיעשו מהיום הזה ומעלה יהיו ע"פי התנאים הנזכרים צפתח דצרינו, שיעשו הן צשעת שליחות עצמה הקצלוכות, והן צשעת הקדושין וצצועה חמורה, שנקציע את החתן והכלה שלא יקנו דצר או ח"ד מכל התנאים הללו, ופללנו צזה, לפי דעת רוצ הפוסקים מהדין דאין תנאי צנשואין, הן מהקעם דאחוליא אחליה לתנאיה, והן

והטעם שצ"ל לבס קדושין, ואם יהיה האופן שלם יתקומו
 חלו ההנאים, ויש לחוש שהשאר האשה עגונה כל ימיה, אזי
 יתירו לה הצ"ד לינשא עם אחר מצלי ג"כ מצעלה וחלילה
 ויבונה, כי תק"ע שנו כאן, וצפרע שחששא זו דצטול ההנאים
 אינו חלל מדרבנן, וכמו שקדם בהלכותיו.

ועתה הבא נבא לצרר וללצן גם שאר הקפוקות הנפלות
 צנדון שלפנינו והוא:

הספק השני

תנאי שראוי לקימו ע"י שליח

הספק הב" והוא דיך לאומר שיאמר דאעיקרא דדינא
 פרכא שאי אפשר לעשות צנד"ל של קום הנאי
 צקדו" שהרי אחד ממשפטי ההנאים הוא שיהיה ראוי לקימו
 ע"י שליח וכמו שזכרנו הטור ז"ל צריס ס"לח, וצין שיהיה
 הפירוש שהמעשה לריך שיהיה ראוי לקימו ע"י ש כמו שפירשו
 כל המפרשים ז"ל וצין שיהיה הפרוש כמו שזכרנו מפסטי
 לשון התוס' צגטין דע"א ע"א ד'ה לאפוקי, שלריך שיתקיס
 ההנאי ע"י שליח (ע"י למהר"א צנאמר כל דאי דפ"ז ע"צ
 וצמהר"ס ש"ף וצפ"כ וצפר"ח צנ"ח צח"י לגטין וצמכנ"א
 ד"קנג וצקנ"ר ח"א ד'חן וצשנחה יאודה קי" ז"ך וצנאמר
 צחי' לגטין פס), איך שיהיה צנדון שלפנינו לא זה ולא זה
 לא מעשה הציאה ולא קיום ההנאים אפשר לקימום על ידי
 שליח, וא"כ מומילא כהרס כל היסוד שעליו מוכנו יתדותיו
 ועלו צתהו.

אף אתה אומר לו דהא ודאי לאו מלהא היא דכבר
 מצואר צס"ס ופוס' דלא כלאמר סניף זה שיהיה
 ההנאי יכול לקימו ע"י שליח חלל דוקא צחלילה, ולא צקדו"
 וכמו שיעוין צצ"י ז"ל ריש קל"ח, שהמה על הטור ז"ל

שהזכיר תנאי זה בהל"ק קדושין, שאין לו זהם טוס טיכות
 ע"כ, וכמוצואר כ"ז צט"ס פרק המדיר וצפוס', ואם ראה
 ת"ה לה' ז"ל צפ"ו מהל"א שבראה מודצריו הפך מזה, לך
 כל ראה להמלא'מר צחי' לגטין שפרש דצרי הר' צטוב טעם
 ודעת ע"כ והוא פשוט, וע' נו"צי מ"ה י"ד קי' קנ"ז והגם
 דאחד הרואה צטמחת יחודה טס יראה דצרים המתנגדים לזה,
 כך אלל הר' חוקי חיים ק"ח ותראה דע"פי מ"ט צכונתו אין
 פרץ ואין לוחה, ואיך טיהיה האריכות צזה אך למותר, טכצר
 ספרן פתיחו ועשו מעשה רצ שלמים וכן רצים, צתנאי צנשו'
 שלא תזקק ליצום, ולא חששו לזה; והותר צזה הספק השני.

הספק השלישי מתנה על מה שכתוב בתורה

הספק השלישי הוא דיט ווי טרלה לוור דתנאי כזה
 טנתנה טאם לא יתקים תלא לשוק
 צלא גט, כככ צגדר מתנה עמ"ט צתורה, חונם הא ודאי
 צורכא היא ולא נתן ליחור, דא"כ לא ופרנס כל המטניות
 וסוגיאות הפקוקות להלכה צספרי הפוס', הם המודצרים
 דכל איט ואטה יכולים להתנות הנחיהם צקדוטיהן, ואם
 לא יתקינו תלאנה לחוץ צלא גט, כגד מ"ט צתורה טכל
 אטה טנתקדטה לריכה גט מוקדטה, הרי שלא חשו ה"ל
 לזה כלל, ועם כי הקצרא פשוטה יותר וכציעתא צכותחא,
 וא"ן לתת טעם לזה, עכ"ז נקציר אותו צאופן פשוט דאין
 זה עקירת מלות גט מ"הת, דפוק חזי כונה נטים איכא
 צשוקא, שלא נתצטלו הנחיהם טעשו צטעת קדושין, והן
 רוצא דרוצא דעלמא, ואינם יולאות מצעליהם או מיצמנהן
 צלי גט או חליטה, ואין לוור דל"ד כ"ט לכל התנאים

הנזכרים צ"ק וצפוק', דהתם אינם לריכס להזכיר
 צלשום ולצ"ח צשפהם שאם לא יתקינו התנאי שלא הל"ר
 גט, ומש"כ צ"ק לריכה ומהא להזכיר צפי' צשעה התנאי
 שאם לא יתקם התנאי שלא תהא לריכה גט, וכמו'ץ למעלה
 נצס הג'א, דהא ודאי ליהא ואלרצה נצס רחיה, דכיון
 דהר' הג'א ודעמיה הלריכוהו לפרש כן צעת התנאי, נדן
 נשמע דהכי פשיטא להו, דאין נקום לחשוב זה צגדר
 נענו'ץ צחורה וכמו שצחרנו, איצרא דצקו"ו ח'ד ק'ג למלא
 סס דצרים המתנגדים לזה, אצל אין דצרו נראים ככל
 כמו שיראה הרואה (ודאי כד נאים ושכיז אמרס הגאון ז"ל
 וכבודו צנקומו נזכח) והותר צזה הספק השלישי.

הספק הרביעי

אין אשה יוצאה בלא גט

הספק הרביעי הוא הנאמר הידוע צ"ק אין אשה
 יולאה צלא גט, והוא כי אם כה נעשה
 סצהיות האופן שלא נתקם התנאי תלא אשה נשואה לאיש
 לטוק צלא גט, הרי עצרנו על המוסכם והמקובל שאין אשה
 יולאה צלא גט וכנצואר צ"ק נדרים ד'כט, דהאומר לאשה
 היום את אשתי ולמחר אין את אשתי מי נפקא צלא גטי?
 ופירש הרא"ש סס וז"ל דנלחא דפשיטא היא דכיון דנעשית
 אשהו אינה יולאה נענו צלא גט, וכן פירשו כל המפרשים
 ע"ש, וכן איתא ציצמות דפ"ח ע"צ יאמרו אשת איש יולאה
 צלא גט, והגם דסס איכא חלופי גרסאות (ויעוין צהרי"ק
 ונמוקי וצמפרטי הס"ק סס וצמשר'א ח'צ ס" טו"צ) נלורף
 לזה די"ל עוד דע"כ ל"ה חז"ל צהכי תלא צדעצדא אקורה,
 וכנצואר צקוגיא סס, עכ"ז עדין לא אפרק לן נקושיא דקא

חזי להרמוצ"ס פ"י מהל' גרוסין, דמשמע מדבריו דאף דלא
 מצדא אקורא חסינן וכיעוין צוהרש'ך ח"א ק"ל ובלח"מ
 ונש"ל שם וצוהר"מ ונ"ה ח"א ק"י י"א, וכיולא צזה כתב צשו"ת
 גאוני צהראי וז"ל לדבר'ך שאין לך לכפות לחלוץ לה ע"י
 עקירת הקדושין וכו', ונ"מ הלריכוה רצנן חלילה שלא יטעו
 לומר יצוה יולאת לשוק צלא חלילה וכו' ע"ש, וצבן איך
 נולא ידינו ורגלינו צצ"המד חס נהיר לחשה נשואה עם
 צעלה צכתוצה וקדושין, וישצה עמו כוהה שנים שתלא נמנו
 צלא גט או מיצוה צלא חלילה?.

לזאת נשיב ונאמר דדא ודאי לאו נולתא היא דהלא
 ע"ז חנו דנין, חס החשה הזאת
 שיצצה עם האיש הזה, היתה אשתו קנויה לו כדמ'וי או
 לא, וזה לא נעלם מעין כל תלמיד כי החשה הנקודשת
 לאיש כדמ'וי, אין כל רוחות שצעולם נזיזין אותה נמנו
 צלא גט, אצל רצוהינו הקדושים הורונו דעת כי לא תקנה
 החשה לאיש להיות עלורה לו ואקורה לאחרים, רק ע"י
 קדושין גמורין ולא ע"י צעילות והם אמרו שם יש תנאי
 צקדושין ולא נתקים התנאי. אז לא חלו הקדושין ולאו
 אשתו היא, וצבן כאשר יהיה האופן צזה שהיה תנאי צקדו'
 ולא נתקים, ונה שיכות יש צאישות הלזו לומר שאין אשת
 איש יולאה צלא גט? הלא זאת החשה איננה אשתו של
 האיש הזה אף שיצצה תמהיו כוהה שנים, כדרך איש ואשה,
 דלאו צזה תליא נולתא דח"א אלא צקדושין (דאי לא הינא
 הכי לא ופרנס כל הני דיני דהנאי צקדושין הנזכרים צש"ס
 ופוסקים, שאמרו שאם לא נתקים התנאי, אינה נקודשת
 ואינה לריכה גט) ואיך? והלא עקר ההקשרות האיש והאשה
 להחשב ח"א ומלריך אותה לקבל את גטה אינו אלא צעבור
 הקדושין ולא צעבור הצעילות, וא"כ איך התירו לשוק לחשה

שנתקדשה בהנאי, וכל נהקים התנאי, אף אם לא היו נשואין,
 ולא חשבו לדין זה שאמרו ח"א יולאה בלא גט? לא ודאי
 שכל הקדושין לא היו קדושין גמורים כגון שהיו ע"ת ולא
 נהקים התנאי, או באופן אחר אין כאן אשת איש ופנויה
 בעלמא היא, וכבר ידוע דאף בקדושי קטן שהגדיל לא קי"ל
 כר"י זר"י דאמר אין אשה יולאה בלא גט, ע' נוסר"א ח'צ
 א"ה ע' קי' עו"צ וצתע"ל ח"א קי' יו"ד, ודבר זה אף שהוא
 נושכ"ל ראשון ואינו לריך ראיה, עכ"ז מלאנו ראינו שכבר
 קדמנו בזה הגאון מהר"ם ש"ף צחי" לכתובות ד'עג ע"א
 ע"ד ההוס' ד"ה לא תימא, שכתב וז"ל לפי ר"ח א"ל ח"ב
 בקדשה ע"ת וכנסה קתם אמאי ח"ל גט לשמוא. הא לא
 יתלו בתנאי ויוליאו לעז לומר ח"א יולאה בלא גט וכו' אזל
 פשוט דדוקא היכא דליכא תנאי (פי' ליכא לומחלי צוידוי)
 אזל היכא דיש תנאי יהלוהו בתנאי, ע"ש וצפנ"י טס עמו"ט
 צט"ס טס אמר רבה לריכה גט ונדצריהם שכתב ככל מ"ש
 מהר"ם ש"ף, ודבר ה' צפיהם אמת, שכ"כ ג"כ רש"י ז"ל
 כו"ט צטמו צח"ז כתובות ח"צ ד"ק"ג ע"צ צד"ה לריכה גט
 ע"ט, והגם דמדצרי רש"י טלפנינו ציצמות ד"לד ע"צ ד"ה
 דאמרי, ושמע דאף היכא שהיה תנאי ציניהם לא יתלו
 בתנאי, י"ל דט"ה דאחיו הצ' לא עשה הנשו" בתנאי, והיה
 דומק' נדרים הנז' נמי אינו ענין לנ"טל, דהתם ודאי כיון
 שקדשה נחפלו ורלונו על אוהו יום וצני קום תנאי טוצ לא
 פקעי הקדושין צכדי שהרי אשהו גמורה היא, וצכן ראינו
 לצאר שכל שיש תנאי בקדו" אין נוקם לריעוהא זו מטעם
 שיאמרו אשת איש יולאה בלא גט, דהכל יתלו בתנאי שלא
 נהקים, כמו שבארנו ואף שמדצרי טו"ת גאוני בתראי הנז'
 ושמע דאף בתנאי יש לחוש לחששא זו, וכ"ו גם מדצרי
 השואל להרדצ"ז ישנות קי' רכ"א, מ"ו אין לנו לדחות קצרה
 שכלית זאת, ודאקצרה לן הגאון מהר"ם ש"ף והפנ"י הנז'

הנחתאונה עם כל הקוגיאות שבש"ק ופוס' צענין קדו' ע"ה. מפני ושמעו שו"ת גאוני צתראי הנז' ומה גם צכ"ש של שיפרקס הדצר לכל עם ה', כי כל הקדושין נעשים ונגמרים ע"ה, דצודאי כאשר יראו שהותרה האשה בלא גט, יתלו על האונת, שלא נתקיים התנאי, וצ"ל צנדון כזה כ"ע מודו דלא חיישינן להכי, וצפרטו דתקנת עגונות שנו כאן, וזה צרור והותר צזה הספק הרציעי.

ספק חמישי תנאי בעל פה

גם אין לחוש לנו"ש צב' עה"ש דד'קכו ע"צ ח"ל ואפי' היתה שטר הכתובה כחוצ צקתס צלי שוס תנאי היה הדין כן, דהעדס שאמרו תנאי היו דצרינו אינם נאונים ע"ה, ולפי זה י"ל לומר דהתנאים הללו שיצטוו צעת הקדו' הנאמרים צע"פ לא יהיו צהם שוס יפוי כת, דכצר הצריה לגזיזיה הר"זל שם צבס המוץ דכיון דנוהגים לכתוצ הכתוצה קודם כניקת החופה וכו' ע"ה, והיינו כוונתגנו שלא כוונתג סאוניקי הנאמר שם. ואולם חנן צדידן נעשה על דך היותר טוב לכהוצ כל חלו התנאים צכתוצה כדי ללאת י"ח כל הדעות.

הספק השישי דבר התמוה לרבים

הספק השישי והוא שדצר זה הוא דצר התמוה לרצים, וכצר ידוע נו"ש הפוסקים והטור ש"ע ציו"ד קי" רע"צ דאין להתיר דצר התמוה לרצים וע' פ"ו ס"ח קי" ס"ח ואין לך דצר התמוה לרצים יותר מזה לפעור אשה

הנשואה לאיש ונכונה ימים ושנים צלח גני. חונם כזר
עמד על נדובה זו הר' כוהר'ח ז'ל צב' הע'ז ח'א קי'
'ד והצי'א ו'ש הש'ך טס, טאס נוהן טעס 'לדזר ונצי'א
ראיות, טמותר. וכהצ עוד טס דכ"ד כ"ד לנ'ט החיד'א ז'ל
צקפר יוקף אומן ק'ז דגצה טורא ציניהו, דצנ'ד אדרצה
חומרו קולו, ותורה טלמה טלנו הנוהנה חיים לעו'סיה, לא
תהן יד ח'ו לפוטעים ולח'יאים, וכל דרכיה דרכי טועס,
והצי'א טס וטס הרטצ"ט קי', הקי'ג וז"ל חכס טכראה לו
והוכרח להורות הטר דדזר הנראה לאקור, וכ'ט דדזר ערוה
טיכחוצ ראיותיו צקפר לפי ט'ט צהן טלא טוענו צזה להחיר,
וואהצת הנורגל ימהרו לתמוה ולהכז'צ, לנני טאמר נגד
הנורגל אלכס וכו', על כן מחויצ להראותס האקור הגדול
לאקור את המותר ולעגן את המותרות כטוק, טהמחיר צכל
אלה וקיס מלות חכמים, ואס יש נני טרולה להטיל מוס
צקדטים כאשר. הנורגל צעונותינו ע"י כתיצת הראיות ינאל
תטוצתו וכו' עיט"צ, וכהצ עוד וז'ל גס הרטצ'א צח'ג ק'א
כהצ וכזר כחלקו עלי קלת ונחכנני הדור דדזר פה צלי
נתינת טעס רק טהיה הדזר חדט צעיניהס וכו' ע"כ, הרי
טהמחיר דזר המותר ונן הדין, וקיס מלות חכמים, ולא
חטחין הנחנל אס הוא דזר חדט ונגד הנורגל, או תמוה
לרצים, כל טההטר צו צרור ומפורקס ואיכא נמני מלות רצה
להליל אהן מעצירות חמורות כאשר יראה הרואה וכו' ע"כ
דצרי הטע'ל ז'ל.

הראיתך בעיניך קורא נעים דצרי רצותינו הנאמרים
צאמת ולדק טאין לנו לחוש צזה מוטס
דזר המוה לרצים, כל ט'ט לנו חצילי ראיות להחיר את
המותר, ואדרצה טכרנו אהנו להליל נפשות המימות וכצלי
טנגון, ומפ'ט עצירות גדולות הח'כ, ומה גס צנד'טל טעל

מדובה זו לנו בהלכה ימים ושעות ופלפלו עם כל חזרי
השיצה דדברים שבהם ותשצע"פ, ונ"ן זה כראוי לפי חומר
הנושא ויש לנו גם בחינו כל חלקי הקותר והנוקים, ועלה
הקבוצה דדעה אחת נכונה וגמורה לעשות התקנה הזאת
ולפרקנה בכל הצ'כנ וצעתונים שתקנה זו נעשית על פי
רצני העיר וחכמיה וננהגיה, שצלי קפק ון השנים הקבועו
על ידינו ולא ילאת הקלה מתח'.

הספק השביעי

בעילת זנות

אולם הספק השביעי ושראוי לשים אליו לב הוא
ענין בעילת זנות. וזה דאף
אם כנים אנחנו בכל מה שכתבנו והראנו לדעת דע"י עשית
תנאי בקדו" ככל חקותיו ומשפטיו, אם לא יתקיים התנאי
אין כאן שום חשש אקור אשת איש, ולא זיקת יצם, לא
מטעם שזוא כשצעל צטל התנאי והקדושין הראשונים קימים,
ולא מטעם דשזוא צעל לשם קדו' חדשים צלי שום תנאי
וכמו שצארכו כ"ז צארוכה כיד ה' הטובה עלינו עכ"ז דבר
אחד עומד לנגדנו, המפריענו לכאורה לחקן תקנה זו, שאם
כה נעשה נללנו ון הפחד מאקור אשת איש ונלכדנו צפח
אקור בעילת זנות, שהרי כשהוכחנו שלמפרע לא היה קרך
קדושין צין הזוג הזה, א"כ נוצל שכל בעילותיו שצעל כל
ימי שצחו עמה היו צע"ז, שהרי לא היתה מקודשת לו כדנ"ו
מעולם, וכמו שיעוין צתוק' יצמות ד'לד ע'צ ד'ה אלל,
וצדרי הרא"ש הוצ"ד צא"ז קנאל על דק', וצהרדצ"ז יסנות
קי' הנ"ז וצרש"ל כתוצות על דף ג', וצדצ"א צקונטריו
צד'פא.

אמנם אחד הרואה יראה דכ"ז לא נוכרעא, ואין
 נקום לחששא זו צכ"ד כלל, והוא
 דע"כ לא כתבו התוס' שם דאם נתצטל התנאי דהוי צע"ז
 לא דוקא אם הוא צאופן שהכף לכניסתו נודע לו שלא
 נתקיים התנאי ונתצטלו הקדו", ואעפ"כ כנס וצעל דזה ודאי
 הוי צע"ז דעל איזה סמוך קדושין הוא צועל? אם לא שכוונתו
 לצעול צע"ז, וע"ז אמרינן דדצר זה לא שכיח טיעשה אדם
 לכתחילה צע"ז, אבל אם הוא צאופן שכשכנס וצעל אפשר
 הדצר וקרוצ לודאי שהתנאי יהקים והקדו' היו קדו' גמורין,
 צזה ודאי ליכא למימר שצעילותו הם צע"ז, שהרי אשה
 עלורה לו ומיוחדת לו דרך קדו' ונשואין, ועינינו הרואות
 להתוס' גופיהו שכתבו כן גבי נשואי קטן דיצמות ד'לו ע"צ
 ד'ה נשא אשה ע"ש, וכ"כ הרא"ש ז"ל בקדו' פ"ב ק"ח גבי
 נשואי קטנה וז"ל הלכך נראה דאין לה נשו' אפי' נדרצנן
 ומ"ו אין לאוקרה נשום שהחשב כפנויה ועומדת אללו
 בזנות, דכיון דדרך קדו' ונשו' היא אללו אין זה זנות,
 מידי דהוה חקטן שהשיאו אציו דלא חסוב כאילו היה בזנות
 אפי' היא גדולה וצת עונשים, ואף ע"ג דלא תקינו לה
 רצנן נשואין עכ"ד, ועי' במרדכי פרק ו' דיצמות אות מ"ו
 וצתשו" דטיכי קי' ח' וי"ט, וכ"ו מקוגיא דיצמות דק"ז
 וכ"ט הרשב"א צקי" תת"ג וז"ל וגדולה נחו סבו דיצמות
 פרק צ"ש אין נמאנין אלא ארוקות, ומן הטעם הזה אמרו
 לאוקמתא דרצה וע"כ אמרו צ"ה צין ארוקות וצין נשואות,
 ומפרש טעמיהו דכיון דאיכא קדו" לא אהו למימר דצע"ז
 היא וכו' ע"ש. וכיון דקיל כצ"ה דנמאנין גם הנשואות ולא
 חיינין לכל צעילותו צע"ז, ס"ו דאין צזה סרך צע"ז, וכ"כ
 מהרד"ך שם חדר ח' וע"ז וז"ל ועוד אני אומר שאין כאן
 צע"ז הואיל וצחיי צעלה היא מיוחדת לו וכו', שכל המיוחד
 לו אשה להיותה לו לצדו אע"פי שהוא צא עליה צלא כתוצה

וקדושין, ואינו אוקרה על אחרים, אין כאן צע"ז וכו' ע"ש, והרב כנס"הג קי' ל"ח צהג"הט הביא דברי מהרד"ך הללו וכמוך ידיו עליו דכל שהיא מיוחדת לו בחייו אין כאן צע"ז ושרחיה לדבר ונקטנה ע"ש, גם הרב מעיל לדקה ס"ז חזק דברי מהרד"ך במוקמרים והביא ראיות לדבר ע"ש וע"י צטור ק"א וצד"ו וצפוד וצצ"ח וע"ז שם קק"ג וצצ"ט שם קק"ד וצקי' זק"ן קק"ו ולהכנהג קי' ל"ז הגה"צי אות ל"ז וצד"מ קי' ו"ג וצהריצ"ט סי' קל"ג צד"ה וצר מן דין וצחרונת הדטן קו"ס רכ"ג דלא רגל על לשונו מלחח דצעילת זנות וע' חת"ס קי' קי' שכתב וז"ל צחסו' מ"ץ הגאון מהר"א צ רלה להחנייר ותלמידו הגאון מהר"י לאנד המחצר נחלק עליו והתיר ע"פי אח נעלם, והרואה יראה כי כל דצריו דצרי אהים חיים, ואין לזוז מהם לדינא וכו' ע"ש, וכ"ך צח"צ קי' ק"ח וז"ל ודבר גדול דבר הגאון מ"ץ דלא שייך לת"צ נשום צעילת זנות והרי ודאי אין כאן חסור זנות דפנויה צאופ"ז שהוא דרך אישות וכו' ע"ש, וכ"ך צקי' ע"ג וז"ל וצע"ז שלנו אין כאן עון אשר חטא כיון דע"ד נקואין עושה רק שהוא צעילת הפקר אצל אין צו חטא וכו' ע"ש. הרי נוצאר מכל דצרי הרצנים הנז' דס"ל צפשיטות דאין צאופ"ז קום חטא צע"ז כלל.

איברא דהרב צ"ד ז"ל קי' ל"ז הוא מתנגד לזה והוא שאחר שהביא שם קצרת האומרים דאין צתנאים הנעשים בקדושין נשום צע"ז, הביא מ"ס הצ"ט דדרך פשוט שאין צזה צע"ז, ומהרד"ך האריך צזה, וכתב שמדצרי החוק' צכתוצות נשמע דיש לתא דצע"ז ושכן נשמע מדצרי הרשצ"א צחי' לגטין והרמז'ן. וכתב דכמדומה דאשתמיטיה כל זה למהרד"ך ע"ש וכתב עו"ש ועדין אפשר לפרש דצרי מורס דהיינו צמקדש לצד, וירא שתפול לפני יצם מן האירוסין

וכו' ואח"ך צענת כשוואין וכו', כי לכשוואין אין לעשות הנאי
 משום צע"ז, ע"כ גם הרצ מולל מאש ק"ל פקפק על הוראהו
 של אהר"י צרין, וכזה וז"ל ודברים לו קשים וכו' דאיך ינשה
 צעילותיו למפרע צע"ז, וכ"ש אם יהיה לו צנים ואחר כך
 מלאתי צחי"ה הרצ המאירי קי' פ"א כדברי ע"ש.

והנה הראיה שהצ"ח לדבריו הרצ מולל מאש ממש
 הרצ המאירי, הרואה יראה דאין משם
 ראה גם מה שרלה הצ"ד לפרש דברי מור"ם דאיירי צ"ס
 מן הארוסין, הרואה יראה כמה מן הדוחק לפרש כן וכבר
 חלקו על הרצ צ"ד ז"ל כל רצני האחרונים ומכללם הרצ
 ראש משציר קי' מ"ז ד"לו ע"ז, וכזה וז"ל ומ"ש הצ"ד דמור"ם
 איירי צמקדש לצד וכו' משום דהוי למפרע צע"ז, גם צ"ח
 עיניו הרואה הרצנים ראשונים גם אחרונים דאמרו שאין
 צ"ח צע"ז, ואפשר דאילו היה רואה הצ"ד להצ"ח ולהכ"הג
 וכו' אפשר דהיה מודה למהר"ך דלא הוי צע"ז ע"כ, גם
 השע"ר ז"ל ח"צ ק"ל כהצ ע"ד הצ"ד הללו וז"ל והנחני
 שלא הזכיר דברי הצ"ח שהאריך והרחיב צטו"ט ודעת דצכה"ג
 לית לן למיחש לצע"ז, וכן הסכימו כמה וכמה מרצני האחרונים
 ז"ל ע"ש וכ"ך הרצ פעלים קזכרנו לעיל וז"ל והרואה יראה
 שגם על הטענה שטען הרצ צ"ד משום דהוי צע"ז למפרע
 יצבו הדבר היטב דליכא חששא זו וא"ץ להאריך צ"ח ע"ש,
 וע' להגרס"ם ח"צ ק"לג וצב' אגודה חזו"צ מדברי מ"ש ע"ד
 הצ"ד הנז' וע' הר' צאר מ"ס חיים שכתב משם השצו"י דל"ח
 לקצרת תשובה אחרת שהצ"ח הצ"ח משום הקנה עגונות וכך
 החק"ל קי' כ"ח שמהרא"י לא חשש להנהו חשטי ע"ש, וז"ל
 ההע"ל ח"א קי' י"ד מיהו גם לזה אין לחוש לצע"ז וכמ"ש
 הצ"ד, כמו שלא חששו המתיירים ציצמה, שהרי כתב הרד"ך
 וכ"ן והגם שצפלבגש עלמה וכו' ואולי צכג"ד שהוא בקדושין

וטובלת עכ"פ צלי טוס בוסה, גם הרמז"ס ודעימיה יודו
 דלא חשיב צע"ז וכו' ע"כ, וע' גם כן להרצ עיקרי הד"ט
 י"ד סי' כ"ט או' ח'.

הראת לדעת. קורא חביב, דרובא דרובא דרבותא
 קצרי מרין דאין לנו לחוש לצע"ז, ומותר
 לכתחילה להתנות כן באין מפריע, ומה לנו להאריך עוד,
 וכבר עשו ומעשה רבים וכן שלמים ולא חששו לזה כלל
 ומעשה רב.

וזאת אינה צריכה לפנים, דאין לנו לחלק ולומר
 דכל מה שדברו הרצנים הנזכרים
 והמעשה שעשו לקדש על תנאי אינו אלא לענין יצום, דממלא
 שהזשה הזאת היא מיוחדת לצעלה זה כל ימי חייו, וזוה
 הוא דקצרי מרין דלא נחשבו צעילותיו צע"ז, ומש"כ אם
 יהיה האופן דגם צימי חייו לא היה לו לאשה ומחמת צטול
 התנאי וכנ"ל, דזוה איכא למימר דלמפרע היו צעילותיו
 צע"ז, דזוה אינו, דזיל צתר טעמא דהרי הם אמרו דטעמא
 דלא חשבינן צעילותיו צע"ז הוא משום דמעיקרא צדך קדו'
 ונשואין נחית, הלכך אף אם למפרע לא חלו הקדושין אין
 זה צע"ז, כיון שכונתו לצעול אשה צהר, וכן מ"ל אם
 נתצטלו הקדושין למפרע אחר מיתת הצעל, מ"ל אם נתצטלו
 צחיי הצעל? ודבר זה מוצאך יותר בדברי הצ"ח ז"ל סי'
 זק"ן, שהצאנו למעלה שכתב רז"ל, ואין זה צע"ז, משום שאינו
 ודאי שתפול לפניו, והוא ע"ד קדושין צעל ע"כ, ואף שהציא
 שם משם תשובה אחרת בת"י דמקצרא דצעינן תנאה על
 כל ציאה וציאה וכו', ושלכתחילה אסור לעשות כן, לא תנוד
 יתדותיו על תשובה זו, וקפסיק ותני דאין כאן צע"ז, והנ"ס
 שם הציא ראה לדבריו ומקדושי יתומה קטנה שהם קדושי
 קפק אם קונים קנין גמור או אם אין קונים כלל, וא"כ

ללד שאין קונים ככל כל צעילותיו צעודה קטנה הו צע"ז,
 לא ש"מ דלא הוי צע"ז משום שאינו ודאי שאינו קונה, ואף
 ע"פי ט"ס ספק צעקר הקדושיין, וא"כ נכ"ס הכא לא הוי
 צע"ז דלא הוי ודאי שהפול לפני יצם מומר ע"כ. הרי מצואר
 דצריהם ז"ל הלכתא רבתי וטעמא צלדה דלא שייך צע"ז
 כל שאינו ודאי שלא תהיה אשהו והוא ע"ד קדו' צעל וא"כ
 מ"ל אס יודע צטול הקדו' צחיי הצעל, מ"ל אס יודע אחר
 מיתה הצעל? וכמצואר כ"ז דצרי הרצנים שזכרנו למעלה
 וצפרט הר"פ והתע"ל שלא חלקו צין יצם לגט.

ובשאני לעצמי נראה לי צרור שצ"ש של יש נושא"כ,
 דגם שצטול הקדו' הוא צחיי הצעל כגון
 מי שהלך למד'הי צלתי רשות אשהו או צרשותה, והעציר
 המועד שגצלו ציניהם, או מי שהצעהו אשהו לדין, והוא
 מומן לקבל עליו משפט צ"ד הלדק, כדונים כאו מדיפי טוצא
 ממה שאס נהצטלו התנאים לאחר מיתה הצעל דהיינו לענין
 יצום, והוא, דהתם עכ"פ אין צטול התנאי וקיומו הלוי
 צדעת עלמו כ"א דצצרים שחון ממונו, ומיתה שכיחה, וקרוב
 הדצר שהפול לפני יצם, ועכ"פ מדי ספקא לא נפקא והוא
 ספק שקול שלא יהקים התנאי ולא יהיו קדו', יען אין צידו
 לעכצ צטול התנאי, ואז צהכרח לא יהיו צעילותיו צעילות
 כשרות, ועכ"ז אמור רצנן צטעמא דכיון דצשעת נשו' אין
 שום הכרח לזה, ואולי לא יצח הדצר לידי כך, א"כ צהתירא
 קא נחית כי צדרך קדו' ונשו"אין נשאה והוין א"כ צעילותיו
 צעילות כשרות, כ"ס וק'ו צנדונים כאו שלפנינו שקיום
 התנאים הלוי צצעל עלמו, וכמי צידיה לקימו צשופי, שלא
 יעצט אורחותיו ללכת אורחות עקלקלות, ולא יצרח ממשתו
 וכיולא, ואדרצא צטול התנאי הוא רחוק מן השכל והמליאות
 צצודאי הגמור כשנצצע צשעת הקדו' לקים עליו כל תנאי

הכתובה, ובשחר ונסצע לקים כל לו ההנאים, לכו עמו לקיוס צכל לצ ונפש, וכל עוד נפשו השכלית צקרצו, הוא כונס וצועל צדעת ישר וצנפש חפלה, לקים הנאו כי צידו הוא לחיות חיי אושר וקלה, איש ואשה סזכו, ושהקדושין יהיו קדושין גמורין. יאין לחוש צאותה שעת סצעילותיו יהיו צע'ז, כי לא נחשדו ישרא על כך שיחרוש על רעיתו רעה לקדשה ע'ת זה ודעהו צאוהו פרק וצאותה אשה סלא לקים הנאו, הס כי לא להזכירו ואס הנולא ינולא איש אחד מרצבה סנכנס צלכו רוח שיטות כזה, הוא יאכל צדי עורו, ואין לנו לחוש עליו ועל צעילותיו, ואנחנו נקיים.

בן נראה לן לומר אף שאין לורך לזה וכמו סצארנו, לא שאס כנים אנחנו צזה כוכל לומר צשופי כי צנושאים כאו, גם הרצנים הנחמיריס מודיס דרצנן, דצבגון דא ליכא למיחש למידי.

הבנים הם כשרים

ועתה אחרי הודיע אהיס אנהנו את כל זאת סלפי מזה סצארנו אין צעשית הנאי צקדושין כונשפטו. קום לחא דצע'ז, לדעת רוצ הפוס" וכנז", כונשך מזה סהצנים אשר יולדו להס צעודס צאיסותס צנים כשריס הננה וראוים לצא צקהל ה" עד עולם, צלי קום פגס ופקפוק, דלא כמו סרלה לחלק צין כדון הרצנים הנז" לענין יצוס לכדון סלנו לענין גט, וההוא אמר סצנדון סלנו שאפשר שיהיה להס צנים אס תלא האשה צלא גט כסלא נחקימו ההנאים, סלנופרע לא היו הקדושין קדושין גמורין, אס כן הצנים צניו הס פגומים, סנולדו מאיש ואשה סלא היו נשואים צקדו' כדמו'י, דזה אינו והאמת תורה דרבה דזה דצר סלא נתן ליאמר, דמאחר סכצר הוכחנו סהרשות נתונה לכל איש ואשה להתנות

כן בשנת קדושין, וסבבה גמור יכול לצעול כל צעילותו,
 כאיש ואשה בזכו; ואין הרגלים לומר שהצנים פגועים? זה
 דבר שאין השכל הישר קובלו, והנה לפניך קורא נכבד דברי
 הג"א ז"ל פר"ק דכתובות שכ' נשם הרשצ"א וז"ל אדם נשוי
 אשה, ויש לו צנים נמונה ושוב נולד בקדו" שאלו היו שוים
 פרוטה, ראויים הצנים להיות כ"ג עכ"ד, וכ"ך בתשו' דשייכי
 להלכות אישות קי" ט' ע"ש וכמו שכ"ך בהדיא הרב פרי
 הארץ שם בקוף התשובה שהצאנו לעיל וזה צדור ונצורה.

המורה מכל האמור, דע"פי כל הדברים הנאמרים
 בחנות הורה יולדת צהיכונא
 דמהכח הנוקור צידנו צתר רצני העדה לפקח על תקנת
 צנות ישרא ולנוגדר וולתא לחוש על עשרת העשפחות שלא
 תתערבנה צהוכן זרע פקול ח"ו, הלדק אתנו והחוצה מוטלת
 עלינו לחקן תקנה זו, צהסכמה גלויה ונפורקמות שכל הנשו'
 שיעשו ונהיום הזה ונע' צעירנו זאת ואגפיה, יהיו דוקא ע"פי
 התנאים הנז' שיעשו צשליחות הסבלונות ונהינת הקדושין
 צעת החופה והנשואין כנהוג וכנז', והיה אם צהנשך ימים
 יקר נוקרה שלא נתקינו או התנאים ושאלה אשה צפני צ'ד
 הלדק לתור לה מנוחה אשר תיעצ לה, אזי הצ"ד יעינו צדצ'ר
 הדק העיז, ואם לפי שוה"ד הגמור הלדק עם האשה, ונכון
 הדבר להחירה וקשר נשואיה עם האיש הזה, ישתדלו צכל
 מאמלי בחס להמליא לה ג"כ מצעלה או חלילה מיצמה, ואם
 לא יעלה צידם הם יתירו לה לשוק צלי ג"כ וצלי חלילה,
 ולא תהיה העלוצה שהיא עגונה ולרורה כל ימיה.

ולבעבור תהיה לנו לעדה כי מלאנו מים, אין מים לא
 תורה, נחזור על למודנו ונעציר נגד עינינו
 תוכן הענין והטעמים צעליהם תנוכנו יתדותינו והקפקות
 שכתעוררנו והתרכוס כיד. ה' הטובה עלינו, ואם ה' ילית

דרכנו ולא ילאתה תקלה ונתח'י והיה זה שכרנו.

והנה היסוד שעליו בנינו כל הצנין הזה הוא העקר הידוע ונפורסם שהרקות ציד האיש או האשה להתנות בשעת הקדו' כל מה שירלו, וצמצד שלא יהא נתנה עונ'ם בתורה, ושחס לא יתקיימו התנאים הקדו' לא חלו לנפרע, והאשה ההיא הרי היא פנויה גמורה, וכבר בארנו שדין זה פשוט ומצוואר צס'ס ופוס' צאין פולה פה ומלפלא רק שלריך זהירות יתירה שיהיה התנאי עשוי כהלכתו ככל נשפטי התנאים המצווארים צטוש'ע אה"ע סי' ל"ח והוכחנו שאין לחוש בזה שיהיה לא המעשה ולא התנאי ראוי לקיימו ע'י שליח (הספק השני) שכן מצוואר צס'ס ופוסקים ושכן עשו נעשה פנאים וכן רבים ולא חששו לזה כלל. וצארכנו שאין הנאי כזה נכנס בגדר נתנה עונ'ס'צ (הספק השלישי) ולא בכלל אין אשה יולאה צלח גט' (הספק הרביעי) ולא צסציל שהתנאי נעשה צע"פ (הספק החמישי) ולא צסציל שנראה כדבר התווה לרבים (הספק השישי) וכמצוואר כ"ז באורך וצריחצ צכל ונה שקדם.

ואולם למען החזיק היסוד שלא יתנועטו ונטעם החששא שחששו צס"ס וצפוס' שאחר שהיה ציניהם נסואין וציאה יש לוור שנתצטלו ונמחלו התנאים, אם לא חזר ופרש תנאו בשעת ציאה, או שקדש ע"י ציאה קדו' חדשים צלא שום תנאי, חלצנו לו עשרה עמודים שצהלטרפוהם יתעודד הצנין ועל עמודו יעמוד ולא ימוט לצולם ועד ואלו הם:

הא' שתנאי שהוא לטובה האשה, וצפרטו אם יש לה הפקד בצטולו, אין לחוש שנחנות חיצה ציאה יצטל התנאי.

הב' שכל תנאי שאינו תנאי של נמוון אין שייך צו צטול ונחילה.

הג' שכל שהנחנה הוא נוקפיד על קיום ההנאי, אין לומר
 זו שצטלנו, כל שלא ראינו שראה שלא נהקים ההנאי
 ומחל.

הד' דכל שאינו ודאי סיהיה הצעילה צבי"ז אין לחוש
 שיצטל ההנאי.

הה' שצנהנאי שאינו יכול לצא לידי פיוס אין לומר
 שיצטלנו.

הו' שאחר כונה הכרזות ופרקונים ומודעות אין הדעת
 קוצלת שהנחול והצטל הנחיה.

הז' שאם יהיה האופן שישהנוד הצעל, יש קולא גדולה שלא
 להלריכה גט אף צלי קום הנאי.

הח' פע"י שאנו משציעים את החתן והכלה שלא יצטלו
 התנאים אין לחוש כלל.

הט' שצומן הזה אין העולם כזהרים שלא לצעול צעילה
 זנות, ואין לחוש שיקדש צביאה, דדבר זה לא שכיח
 עכשיו.

הי' שאם נוקדש צביאה, לריך עדי ציאה, או לפחות עדי
 יחוד שצועל לשם קדושיין.

אלו הם העשרה עמודים חזקים כראי מולק שצהלטרפות
 כלם או רוצם או נוקלהם יתחזק הצכין שצבינו, ולא
 ירופף, והתנאים שהתנו צשעת קצלוכות וצשעת הקדו' צעת
 החופה, הם שרירים וקיימים, אף אם לה יחזור ויהנה התנאים
 צשעת הציאה, וכ"ש אם יהיה האופן שיצא צנקל שיחזרו
 ויתנו אוחם התנאים עלומם גם צעת הצעילה הראשונה,
 וכאשר צארנו כ"ז צאורך וצרוחצ כיד ה' הטובה עלינו,
 והראנו לדעת צראיות נכוחות שאין לחוש כלל פע"ז יהיו
 צעילותיו לזפרע צע"ז, לא הם צעילות כשרות כחק לצבי'
 הכשרים ושהצבים צביו צבים כשרים הנות, וראויים להיות
 כהנים גדולים וכמו שנתצאר.

אמנם ע"צ היותר טוב וכדי ללמד י"ח כל הדעות ולחוש גם לחומרות קלת זיהו' ולחוש גם לחומרות קלת זיהו' ז"ל, בכל לו הקנינים הנז', ספחנו עוד יסוד אחר לזכרנו על די' — הפקעת קדושין — והוא כאשר כהצנו בתחילה ונחמנו שהחלטנו להסכים הסכמה גמורה בכל חומר וחוק ההסכמות הנהוגות בכל הפולות ישרא' ובעלת ראשי ומהלכי עדתנו וזידינות כל אנשי הקהלות, ע"י הכרזות ופרסונוים בעהונים וצדק' שכל הנשואין שיעשו נהיים זהה ונועלה, ע"י לו התנאים באופנים הנזכרים ולא יתקיימו כלם, או חשבו אחד מהם, מעתה ונעכשו חנו מפקיעים חלו הקדושין ונפקירים כסף הקדושין שכתן לה בשעת הסכנו' והקדושין, ולא יהיו לא מהנה בעלמא ולא קדושין כלל. וכבר ידוע שהסכמה כזאת להפקיע ולהפקיר כסף הקדושין כחה יפה לבעל הקדושין וכל וכל לעוצר על ההסכמה, וכוננואר בהסכמת הרש"א סי' תקנ"א ואלף רי"ו ובהרי"ב סי' ט"ע ובהש"ב סי' ח"א סי' קל"ג ובה"ב סי' ובהשו" זקן אחרן סי' ז' ד"ה ע"ב ומהראק שם סי' ג' וצקפר יבין וזועז ח"א סי' קל"ו וח"ב סי' נו"ו ומהר"י אשקאר סי' מ"ח ומשפטי שמואל סי' פ"ג ומהר"י חאנדאי צקפר פנ"י סי' ט"ז ובש"ח סי' ס"ט וצנדיץ לב סי' ח' וצחיים וכלום ח"ב סי' כ"ו ועד אחרן צ"ח הע"ל ח"א סי' י"ד ע"ש שנושכו אחריו גדולים חקרי לב רבני וגאוני זמנו רבני ירושלים ה"ו ורצני חוכים עש"ב, וע"י ניה שלום ד"נע ע"ב חות ג'.

איברא דגם צוקלוע זה מלינו לענין מעשה קלת זיהו' האחרונים הנז' שחכבו להחמיר וכיעוין צרצנים הנז' דהחוקלין בעלמא החמירו לענין מעשה, משום חומר עריות וככהוצ אללנו בארובה צענין זה צוקוס אחר.

אולם כל זה חינו לא חס חין לנו סניף אחר לבעל הקדו', ורק מטעם הפקעת הקדו' אחינן עלה, חזי חששו להחמיר, ומשום חומר עריות נגעו זה, חבל צנ"של שיש לנו סניפים רבים וחשובים לדעת רובא רובא דרבוותא, דקצרי מרכן דכל מהיו הנאים זיניהם בשעת הקדו' ולא נתקיימו התנאים, דהקדו' בעלין, ושאלף לדברי קלת פוסקים

הנחת מיריס אינו לא גוסס חומר צעלמח, וכמו שנתצאר, זה אינו קום ספק דהקבמה הפקעת והפקרת הקדו' צענין זה מועיל ומהנה לכ'ע, כי יש צידנו כח ועז להרצות ספקות וספקי ספקות להקל וצפרט צנ'סל דתקנת עגונות שנו כאן, ולא נפונה כי צהלטרפות כל לו הסניפים הטוריס, הדצר פשוט דנכון וישר פעלנו, ויפה דננו יפה זכינו לתקן תקנה זו לטובת צנות ישרא' שלא תחלכדנה צכצלי העגון, ולהרים המכשול מדרך עוננו. וא' שדי יתקנו צעלה טובה וילינו משגיאה

אמן

הצ'ד החו' פה קושטא רבתי ציום כ'ח השרי' ע' החרפ'ד לצ'ע

יצחק ב' אליעזר רפאל דוד סאבאן יצחק שאקי

הי'ו

ק'ט

הי'ו

משה ו' חביב

יעקב ארגואיטי

ק'ט

הי'ו

חיים מדצר מהוך האש, כמעט קט הייתי מתיאש, על אחיותינו צנות ישרא' ההגונות, הנשארות חמללות ועגונות, צוכות לקסי יומן, מצקשות עזר מדרדע והימן, כמצואר צספר הע'ל, צצקשתי עליהן מזור והעל, וצרוך ה" חקר הנחני צדרך «אמת נהדרת», ומלאתי פה קושטא צ"ד כליל תפארת, כלול מרצנים מוצהקים, יראי אהים ואדוקים, וס'וט צענין צעיון נמרץ, והדין מהס נחרץ, צטיולס צפוס" קלרות וארוכות, צחלי חלים של הלכות, וחורה ילאה צהינומה, צפסק מלא דעת וחכמה, להליל אחיותינו ומצצליהן, ולהושיען מלרותיהן. והנני מוקבים עמהם צספה צרורה, דלמטי לי סיצא מוכסורה, וצטחתי סכל מוקירי חכמתם יאשרוס ויאמרו: צרוך הצוחר צהם וצונשנתם.

לחוס החותם המתיוור צכצודם

הלעיר חיים משה ביג' אראנו

מ'ו רהר"צ פה קושטא קאי